

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání

„Po cestičce, krok za krokem, poznáváme celý svět“

Mateřská škola Na Paloučku, Horažďovice, příspěvková organizace

zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Moto

„Každé dítě má v životě svou jedinečnou cestu a naší snahou je dítě na této cestě podpořit.“

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE 4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5
2.1 Mateřská škola 5
2.2 Třídy 6
3 Pedagogický tým školy 8
3.1 Ředitelka jako lídr mateřské školy 8
3.2 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání 10
3.3 Asistent pedagoga jako partner učitele 12
4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ 14
4.1 Psychosociální podmínky 14
4.2 Spolupráce školy s rodinou 15
4.3 Organizace 17
4.3.1 Organizace dne v mateřské škole 21
4.4 Životospráva 22
4.5 Věcné podmínky 24
5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 27
5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu 27
5.2 Vzdělávací strategie 29
5.3 Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání 32
5.4 Základní gramotnosti 36
5.5 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování 37
5.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí 41
5.6.1 Konkrétní kroky k zajištění individualizace vzdělávání 42
5.6.2 Další postup k individualizaci vzdělávání (děti se SVP, nadané, s OMJ) 42
6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH 45
6.1 Integrované bloky 45
6.2 Práce se vzdělávacím obsahem 54
6.3 Další projekty a programy 55
7 PLÁN AUTOEVALUACE 57
7.1 Podmínky vzdělávání 57
7.1.1 Podmínky vzdělávání vymezené v RVP PV 57
7.1.2 Společné akce a aktivity v MŠ 58

7.2 Průběh vzdělávání 58
7.2.1 Evaluace s dětmi 58
7.2.2 Evaluace průběhu vzdělávání u dětí (pedagogická diagnostika) 59
7.2.3 Evaluace realizace tematického celku 59
7.2.1 Evaluace třídy dětí (skupiny) 60
7.3 Výsledky vzdělávání 60
7.3.1 Evaluace výsledků vzdělávání u dětí (pedagogická diagnostika) 60
7.4 Pedagogický tým 61
7.4.1 Práce pedagogů - sebereflexe 61
7.5 Vedení školy 61
7.5.1 Evaluace práce pedagogů 61
7.5.2 Evaluace zpracování ŠVP 62
7.5.3 Evaluace zpracování IB v ŠVP 62
8 Seznam příloh k ŠVP 63

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název příspěvkové organizace:
Mateřská škola Na Paloučku, Horažďovice**,** příspěvková organizace

Sídlo: Loretská 935
341 01 Horažďovice

Ředitelka školy: Bc. Jitka Černá

Kontakty: Telefon: 376 512 342
Mobil: 731 175 033
Web: www.mshorazdovice.cz.
E-mail: napaloucku@mshorazdovice.cz
Facebook: mshorazdovice

IČO: 75005280

Zařazení do rejstříku škol: Identifikátor: 600068358

Škola sdružuje: Mateřskou školu
Školní jídelnu

Zřizovatel školy: Město Horažďovice
Mírové náměstí 1
341 01 Horažďovice

Zpracovatel ŠVP PV:
Bc. Jitka Černá, ředitelka školy

Spolupracovali:
Pedagogičtí pracovníci školy

Platnost dokumentu: 1.9.2026
Účinnost dokumentu: 31.8.2027

Podpis ředitelky:
Razítko školy:

Č. j.: 8/2026

Schváleno na pedagogické radě: 25.8.2026

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Mateřská škola

Mateřská škola je koncipována jako pětitřídní s kapacitou 127 dětí. Ve školním roce 2026–2027 klesl počet tříd na čtyři vzhledem k nižšímu počtu zapsaných dětí. Součástí MŠ je školní jídelna s kapacitou 145 strávníků. Přijímány jsou děti s trvalým pobytem na území Horažďovic a spádových obcí a dále z obcí, které mají s městem Horažďovice uzavřenou smlouvu o zajištění předškolního vzdělávání (Malý Bor, Mečichov, Velký Bor, Velké Hydčice, Hejná, Kejnice). V případě volné kapacity jsou přijímány i děti z jiných obcí.

Budova mateřské školy se skládá ze dvou pavilonů, které jsou propojeny společnou spojovací chodbou. Kromě prostor hospodářské budovy je dvoupodlažní. V prvních patrech budovy se nachází v prvním pavilonu třída Motýlků a ve druhém pavilonu třída Včelek, tyto třídy jsou určeny pro věkově starší děti. V přízemí je pak umístěna třída Zajíčků a třída Berušek, které jsou určené pro věkově mladší děti. V hospodářském areálu uprostřed budovy se nachází kancelář ředitelky a zástupkyně ředitelky, kancelář vedoucí školní jídelny, sborovna, kuchyně, sociální zařízení pro provozní zaměstnance a prostory pro praní a ukládání ložního prádla.
Každý pavilon využívá určenou část přiměřeně prostorné oplocené zahrady, která je tvořena travnatou plochou, pískovišti se stínidly a dřevěnými prvky ke hrám dětí. Příjemnou atmosféru vytváří listnaté a jehličnaté stromy, túje a keře. K úschově hraček a jiného zahradního vybavení slouží dřevěný zahradní domek.
Nevýhodou MŠ je umístění uprostřed sídliště. S tím souvisí minimální prostor pro parkování, větší vzdálenost od autobusové i vlakové zastávky a z toho vyplývá, že dostupnost mateřské školy není optimální. V dosahu pěší chůze se nacházejí odpočinkové zóny – parky, nábřeží, sportovní středisko Lipky, plavecký stadion, které můžeme využívat ke sportovním a pohybovým aktivitám dětí. Nejvyužívanějším přírodním prostranstvím je prostor Lorety.
Blízkost centra města naopak otevírá možnosti k seznamování s historickými památkami i k využívání rozmanitých kulturních a vzdělávacích nabídek poskytovaných jinými organizacemi, se kterými aktivně spolupracujeme.
Jednotlivé třídy jsou velmi pěkné, prostorné, světlé, účelně vybavené, tvoří je prostor třídy a herny, která je odpoledne využívána k odpočinku dětí. Třídy jsou dále děleny na hrací koutky, prostor pro pracovní činnosti dětí, část třídy je ponechána pro volné pohybové a tvořivé činnosti na kobercích. Herna je využívána k volné hře a řízeným činnostem. Každá třída má své

sociální zázemí jak pro děti, tak pro zaměstnance. Součástí školy je tělocvična, využívána k pohybovým aktivitám dětí v rámci tříd i ke společným celoškolním aktivitám.

2.2 Třídy

Berušky

Zajíčci

Třídy zajišťují vzdělávání pro 2-3leté děti. Vzhledem k věkovému složení třídy je vybavení i program dne zcela přizpůsoben individuálním potřebám dětí, jejich aktuálním možnostem a schopnostem. Jsou také voleny vhodné vzdělávací strategie, především spontánní hra dětí dle jejich volby a zájmů, názorné činnostní učení, situační učení, prožitkové učení. Kooperativní učení se dostává do popředí až v průběhu školního roku, a to v závislosti na vývojová specifika dětské skupiny. Aktivity jsou krátké, střídají se a jsou prokládány pohybem. V těchto třídách nezáleží na viditelném výsledku aktivity, ale na pocitech, které dítě zažívá, na radosti ze hry a aktivity, na pocitu bezpečí, klidu a jistoty. Bezpečné prostředí třídy, pocit jistoty a bezpečí je zajišťováno naplňováním vzdělávacích podmínek, ale i respektováním potřeb dětí. Prioritou je nastavení pozvolné adaptace dětí i jejich rodičů na vše nové, respektující přístup a komunikace se zpětnou vazbou, vizualizace, individualizace a strukturalizace. K pobytu venku je využívána především školní zahrada a blízké okolí školy, aby byla zajištěna bezpečnost dětí.

Včelky

Motýlci

Třídy pro děti ve věku od 3 do 6 (7) let. Uplatňuje se zde především práce ve skupinách a na stanovištích, kde mají děti možnost zapojit se do činností dle svého zájmu, schopností, možností a potřeb což vede k rozvoji všech klíčových kompetencí. Důraz je kladen na dodržování pravidel soužití, sebeobsluhu, vztahy v kolektivu, předcházení nežádoucímu nebo nebezpečnému chování. Děti mají dostatek prostoru ke kreativní tvorbě a aktivně se seznamují s digitální technologií (interaktivní tabule, práce s tablety, bee-boat). Třídy preferují hudebně pohybové činnosti a věnují se práci s nadanými dětmi v pěveckém kroužku Sluníčko, který prezentuje MŠ na veřejnosti.

3 Pedagogický tým školy

Pedagogický tým je tvořen 12 pedagogy, kteří pracují na základě participace, sdílené vize a cílů. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předepsané odborné kvalifikace, soustavně si prohlubují své profesní a osobnostní kompetence. Pedagogové se aktivně podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.

Náš pedagogický tým vnímá rozmanitost a jinakost ve vzdělávání jako přirozený jev, respektujeme individualitu a jedinečnost každého dítěte. Hlavním úkolem pedagoga je, promyslet a připravit prostředí, ve kterém se děti mohou učit samostatně a co nejefektivněji prostřednictvím vlastní aktivity. Učitelky se snaží děti nadchnout, zapojit do plánování a motivovat k práci. Do činnosti spíše nezasahují, jsou dětem k dispozici jako poradci, pokud si s něčím neví rady. Vyslechnou si dětské nápady, dávají jim prostor vyjádřit svůj názor, nechávají je spolurozhodovat o věcech, které se jich týkají. Při své práci vychází z informací o dětech získaných prostřednictvím pedagogického diagnostikování.

Efektivní spolupráce v pedagogickém týmu je postavená na každodenních osobních kontaktech, otevřené komunikaci, vzájemném respektování a dohodě.

3.1 Ředitelka jako lídr mateřské školy

Řízení mateřské školy je založeno na demokratických principech s vnitřní hierarchií a s jasně vymezenými kompetencemi.

- Má jasnou vizi a strategii rozvoje mateřské školy.
- Vytváří podmínky pro týmovou práci, vzájemnou spolupráci a podporuje prostředí důvěry a otevřenosti, nechává kolegům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- Nastavuje otevřenou a srozumitelnou vnitřní i vnější komunikací = funkční informační systém (porady, operativní porady, oběžníky, emailové zprávy, sdílená složka, nástěnky) i vnější informační systém (webové stránky, Facebook, měsíčník města Obzor).
- Využívá maximální možné výše úvazků učitelů a přizpůsobuje rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší možné souběžné působení v rámci třídy v organizačně náročnějších částech dne. Cílem je zajištění překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů minimálně v rozsahu 2,5 hodin.

- Kontroluje a vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, provádí hospitační činnost na základě Plánu hospitační a kontrolní činnosti, uskutečňuje náhodné vhledy do tříd – viz příloha č. 1 – Vnitřní režim školy.
- Sleduje růst profesních kompetencí, vytváří pedagogům prostor pro seberealizaci a využití těchto kompetencí. Provádí systematické hodnocení zaměstnanců, poskytuje jim zpětnou vazbu a na jejím základě společně s nimi plánuje jejich profesní rozvoj.
- Realizuje pravidelné evaluační činnosti zahrnující všechny stránky chodu školy, výsledky hodnotící činnosti využívá k dalšímu rozvoji mateřské školy.
- Vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pedagogů (semináře DVPP, samostudium, odborná literatura). Podněcuje pedagogy ke sdílení zkušeností a vzájemnému učení – vzájemné hospitační návštěvy.
- Spolupracuje se zřizovatelem, orgány státní správy a samosprávy, odborníky školských poradenských zařízení a dalšími organizacemi a partnery školy.
- Vytváří účinný adaptační program pro začínající učitele – viz příloha č. 11 – Adaptační plán začínajícího učitele.
- Monitoruje využívání rozvojových programů (MŠMT – Šablony pro MŠ, Mikrogranty Plzeňského kraje, programy vyhlašované SFŽP, MPSV, MMR).
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Je partnerem celého pedagogického týmu.

Záměry:

- Využívat zpětné vazby spolupracovníků k zamyšlení nad vlastní prací.
- Pracovat na vzájemné podpoře a spolupráci v rámci celé MŠ.
- Usilovat o dobré klima v MŠ, společně pracovat na společném cíli (spokojené děti, spokojení rodiče, spokojené učitelky), oceňovat pedagogy, kteří kolektiv stmelují, spolupracují.
- Na základě kontrolní a evaluační činnosti spravedlivě ohodnocovat práci.
- Pravidelně kontrolovat aktivitu učitelek v průběhu celého dne ve vztahu k věnování se dětem prostřednictvím hospitace, náhodných vstupů do tříd.

- Podporovat a oceňovat pedagogy, kteří přispívají k propagaci a budování dobrého jména školy (články do tisku, příspěvky na webové stránky školy, výzdoba školy, prezentace dětských prací na veřejnosti, tvorba pozvánek, vedení pěveckého sboru, IT vzdělávání apod.).
- Svěřovat pedagogům ve větší míře společné úkoly, rozšířit kompetence.
- Motivovat pedagogické pracovníky k sebereflexi a poskytování vzájemné zpětné vazby.
- Vést pedagogy ke spolupráci na jednom projektu, vlastní zodpovědnosti za plnění svěřených kompetencí včetně samostatné kontroly a informování ředitelky školy o jejich splnění.
- Pro zvýšení kvality pedagogické i nepedagogické práce pokračovat ve vedení řízených osobnostních pohovorů zaměstnanců s ředitelkou školy vedoucích k pracovnímu, odbornému i osobnostnímu růstu.
- Vést pedagogy ke spolupráci a vlastní zodpovědnosti na rozvojových programech, do kterých je škola zapojena.
- Prohloubit spolupráci se ZŠ a ŠPZ.

3.2 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

- Uplatňuje k dětem formativní přístup = podporuje děti ve sledování a hodnocení vlastního pokroku, podporuje děti v převzetí odpovědnosti za svůj rozvoj a učení, vytváří prostředí pro aktivní zapojování dětí. Formativní přístup stojí na popisném jazyce, na používání konkrétní a konstruktivní zpětné vazby, kterou dítě přijme nikoli jako kritiku, ale jako zpětnou vazbu, která posílí jeho sebedůvěru, důvěru ve vlastní schopnosti.
- Plní klíčovou roli, je průvodcem dítěte na jeho vzdělávací cestě. Volbou vhodných vzdělávacích strategií podporuje dítě k získávání klíčových kompetencí a základních gramotností.
- Vytváří, dodržuje pedagogická pravidla a volí vhodné vzdělávací strategie, které vedou děti k sebeuvědomění, pozornému vnímání, aktivitě, experimentování, přemýšlení, k formulaci vlastního názoru, předcházení rizikového chování, zdravému sebevědomí a odpovědnosti za vlastní rozhodování.

- Používá vzorce chování a jednání, které jsou pro děti příkladem.
- Naplňují přidělené kompetence a nese za ně odpovědnost, odpovídá za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy.
- Analyzuje individuální potřeby, zohledňuje vývojová specifika dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání (individualizované vzdělávání).
- Zajišťuje a naplňuje poskytování podpůrných opatření tam, kde je to potřeba (plánuje a realizuje vzdělávací nabídku, hodnotí pokroky dětí, úzce spolupracuje se zákonnými zástupci a se školským poradenským zařízením i s jinými specializovanými odborníky). Koordinuje práci asistenta pedagoga, ukazuje mu směr pedagogického působení.
- Vytváří profesní portfolio, ve kterém si nastavuje profesní a osobností cíle a cesty k jejich naplnění (analyzuje vlastní pedagogickou činnost, své vzdělávací potřeby, podmínky, nastavuje si cíle pro svůj osobnostní a profesní rozvoj).
- Provádí evaluační činnosti (včetně pedagogického diagnostikování), výsledky evaluace samostatně uplatňuje v procesu vzdělávání (projektování, plánování), volí vhodné vzdělávací strategie, do plánování vzdělávací nabídky zapojuje děti.
- Provádí poradenské činnosti pro zákonné zástupce dětí ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy (průběžné individuální schůzky s rodiči).
- Spolupracuje s pedagogy ze základního vzdělávání i s ostatními institucemi a se stálými partnery školy.
- Aktivně pracuje na dobrém jménu školy a svým chováním posiluje příznivé klima, spolupracuje s ostatními zaměstnanci. Pracovní problémy mezi pedagogy a vedením, případně mezi pedagogy navzájem jsou řešeny na pravidelných pedagogických a operativních poradách, případně při osobním jednání.
- Usiluje o vytvoření partnerských vztahů mezi školou a rodiči, umožňuje rodičům zapojit se do tvorby programů školy i jeho hodnocení (dotazníky pro rodiče), vzájemné předávání informací o dítěti prostřednictvím naplánovaných konzultací, cílená spolupráce s rodiči v adaptačním období a při přechodu dítěte do základní školy (sladění vzájemných očekávání).

Záměry:

- Uplatňovat v praxi formativní přístup a fixovat si jeho zásady = práce s chybou jako s přirozenou součástí učení, konkrétní hodnocení pokroků dítěte, poskytování zpětné vazby tak, aby si dítě na problém přišlo samo, popisný způsob komunikace, možnost volby.
- Věnovat pozornost prevenci rizikového chování = podporovat rozvoj prosociálního chování (zařazovat prvky ze socio-emočního učení, volit vhodné vzdělávací strategie, práce s pravidly, utvářet modelové situace s prvky dramatizace).
- Spolupracovat s dalšími členy týmu a sdílet s nimi své poznatky a zkušenosti (brainstorming). Cíleně pracovat na dobrém jménu školy, její prezentaci, posilovat svým jednáním příznivé klima.
- Dále dbát na sebevzdělávání.
- Efektivně zpracovávat profesní portfolio (od nastavení profesních a osobnostních cílů rozvoje, a to na základě vlastní sebereflexe pedagogické práce, až po jejich naplňování na základě sebevzdělávání/seberozvoje).
- Zařadit vzájemné inspirativní návštěvy.
- Rozvíjet digitální kompetence a gramotnost (DVPP IT oblast).
- Citlivě uvádět nové pedagogy do praxe (viz školní systém uvádění pedagogů do praxe s cílem respektovat odborné zásady, pravidla profesní etiky, být pro začínající kolegy oporou a vzorem).
- Navazovat spolupráci s ostatními mateřskými školami (vzájemné inspirativní návštěvy v rámci samostudia), prohlubovat spolupráci se základními školami.

3.3 Asistent pedagoga jako partner učitele

- Je součástí pedagogického týmu, svým lidským jednáním je pro děti přirozeným vzorem.
- Doplňuje učitele tam, kde je třeba (partnerský vztah), pracuje samostatně na základě jeho pokynů
- Spolupracuje s učitelem a se zákonnými zástupci dětí.
- Uplatňuje respektující přístup, je dětem i kolegům oporou a tím dolaďuje celkovou pohodu ve třídě, škole.

- Spolupodílí se na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání.
- Rozvíjí svůj profesní a osobnostní potenciál na základě sebereflexe.
- Utváří bezpečné prostředí a pozitivně ovlivňuje klima školy.

Záměry:

- Nadále se zaměřovat na osobnostní a profesní rozvoj (cílit na oblast formativního hodnocení).
- Upevňovat týmovou spolupráci.
- Přizpůsobovat své chování a jednání tak, aby byl pro děti a své okolí vzorem.
- Nadále se aktivně se podílet na utváření pozitivního klimatu školy.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

Mateřská škola je pro dítě zdrojem radosti, pohody, spokojenosti, ohleduplnosti, důvěry a bezpečí. Místem jeho příjemných osobních zkušeností, místem se vzájemnou tolerancí a pomocí, s rovnocenným zacházením, s individuálním přístupem vedoucí k uspokojování jeho potřeb. Snažíme se dětský věk zachovat co nejdéle tím, čím ve své nejhlubší podstatě je. Světem radosti, bezstarostnosti, fantazie a her. Dětem je poskytován dostatek času, prostoru a podnětů ke hrám s vrstevníky tak, aby si jedinečnou etapu dětství mohly co nejvíce užít a prožít. Na základě získaných zkušeností a prožitých emocí v předškolním období budou stavět celý svůj budoucí život.

- Zaměstnanci školy vytvářejí dětem bezpečné prostředí, ve kterém se děti cítí spokojeně, jistě, bezpečně a zažívají zde pocit úspěchu. Pedagogický přístup všech zaměstnanců cílí na utváření důvěry.
- Učitelky se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany, rizikového chování u dětí).
- Nově příchozím dětem je nabízena možnost postupné adaptace. Dětem je umožněno přinést si z domova jeden blízký předmět, který navodí pocit bezpečí, připomene rodinné zázemí a pocit lásky. Symboly domova jsou u nás vítány. Je důležité se s rodiči domluvit, jaký předmět mají vybrat. S dítětem pedagogové nastavují pravidla pro jeho používání a ukládání.
- Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové i individuální), reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování.
- Pedagogové plánují aktivity tak, aby děti nebyly přetěžovány nadměrnou náročností ani časovým limitem činností a neurotizovány spěchem.
- Osobní svoboda a volnost dětí jsou respektovány do určitých mezí vyplývajících z obecných pravidel a norem chování. Postupně jsou vyvozována základní pravidla třídy, aby se ve třídě vytvořilo otevřené a vstřícné klima.
- Dítě má možnost rozhodovat o tom, kterých činností se zúčastní. Jsou však situace, kdy je nutné, aby se dítě podřídilo skupině.

- Pedagogové uplatňují zásady formativního přístupu, jednají s dětmi na základě respektující komunikace se zpětnou vazbou, a to vstřícně, empaticky, naslouchají jim. Pedagogický styl je podporující, sympatizující.
- Pedagogové respektují osobní soukromí dětí. Je vytvořený prostor, kde má dítě možnost být zcela stranou veškerého dění (klidový relaxační koutek, hygiena).
- Tím opravdu základním zdrojem pocitu bezpečí je důvěrný vztah. Vazba mezi pedagogy a dětmi, mezi pedagogy a rodiči. Chováme se k ostatním tak, jak bychom chtěli, aby se oni chovali k nám.

Záměry:

- Vést děti k společnému vytváření a dodržování pravidel stanovených ve třídě. Pravidla vizualizovat na vhodném místě a aktivně s nimi v průběhu roku pracovat.
- Motivovat zákonné zástupce nejmladších dětí ke vhodné délce pobytu dítěte v MŠ, která zohledňuje jejich vývojová specifika.
- Zajišťováním vzdělávacích podmínek a volbou vhodných vzdělávacích strategií docílit možnosti dosažení úspěchu u každého z dětí podle jeho skutečných možností a schopností.
- Více zařazovat socio-emoční učení, formativní hodnocení a vhodné vzdělávací strategie jako prevenci rizikového chování.
- Včasné předávání informací rodičům o dítěti.
- Dbát na osobní svobodu dětí, podporovat jejich rozvoj sebevědomí.

4.2 Spolupráce školy s rodinou

- Rodiče jsou důležitými partnery mateřské školy, cíleně rozvíjíme dobrou vzájemnou spolupráci, která je založena na vzájemném respektu, důvěře, otevřenosti a partnerství.
- Respektujeme výchovné zaměření rodiny, chráníme její soukromí, zachováváme diskrétnost, sledujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí.
- Rodiče mohou vstupovat do třídy v adaptačním období a také při opětovné adaptaci, (po dohodě s pedagogy) např. po nemoci dítěte.

- Předáváme informace zákonným zástupcům týkající se plynulého přechodu z mateřské do základní školy.
- Informujeme rodiče o prospívání dítěte, individuálních pokrocích v rozvoji i učení. V případě vzdělávacích problémů je iniciována pedagogy schůzka ke stanovení postupu jednotného působení na dítě.
- Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. Adaptační doba je individuální a přítomnost rodičů ve třídě se odvíjí podle potřeb dítěte, také však s ohledem na potřeby všech ostatních dětí.
- Předáváme zákonným zástupcům informace týkající se možnosti odborného poradenství (ŠPZ, OSPOD, dětský psychiatr, klinický logoped a psycholog atd.).
- Snažíme se, aby byli rodiče pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje:
  - Den otevřených dveří (seznamování s prostředím)
  - zápis do MŠ – nabízíme rodičům informační brožuru o škole, odpolední pobyt rodičů a dětí ve třídě (cílená adaptace)
  - schůzky rodičů – flexibilní (dle potřeb dětí, rodičů, pedagogů)
  - fotografie ze života školy, ze společných setkání a akcí, aktuálně jsou vkládány na webové stránky školy a jsou prezentovány na chodbách a v šatnách dětí
  - veškeré informace o aktuálním dění ve třídě mají rodiče k dispozici v šatně dětí na informačních nástěnkách (organizační informace, plánování vzdělávacích aktivit, výkresy a výrobky dětí)
  - rodiče mohou sledovat aktuální informace na webových stránkách školy a Facebooku, které pravidelně aktualizujeme
- Rodiče se mohou aktivně podílet na dění MŠ, mohou se vyjadřovat k plánování i všemu dění v MŠ, dávat připomínky i náměty pro další činnost školy, jejich podněty a názory jsou respektovány, pokud jsou v souladu s cíli ŠVP.
- Vítaná je vlastní aktivita zákonných zástupců při spolupráci na projektech (oslava lidových svátků, tvořivé dílny…) a zapojení do vzdělávání (orientační běh, seznamování s profesemi: zdravotní sestra, instruktor v autoškole, zemědělec/farmář, lektor stolního tenisu).

- Nabízíme rodičům poradenský servis – např. v oblasti logopedie, vzdělávacích problémů, připravenosti dítěte do ZŠ, předávání kontaktů na poradenská zařízení apod.

Záměry:

- Vhodně motivovat a zapojovat rodiče do dění ve třídě, informovat o možnosti aktivně se účastnit plánování.
- Vysvětlovat rodičům potřebu včasného příchodu dětí do MŠ (účast dítěte na společných volných hrách, která přispívá k socializaci) a neprodlužování odpoledního pobytu nejmenších dětí v MŠ s ohledem na psychickou stránku dítěte.
- Vést rodiče ke včasnému omlouvání dětí při neúčasti v MŠ.
- Motivovat rodiče ke spolupráci.
- Vést rodiče k zodpovědnému přístupu vůči třídnímu kolektivu, učitelkám i svému dítěti např. nevodit nemocné dítě do MŠ.
- Zapojovat rodiče do hodnocení školy prostřednictvím dotazníků – viz příloha č. 22.
- Směřovat k pravidelné, vstřícné a laskavé komunikaci s rodiči a upevňovat pravidlo vzájemné spolupráce „Respektovat a být respektován“.

4.3 Organizace

- Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí a nastavuje k tomu pravidla a opatření. Konkrétní podmínky jsou nastaveny ve školním řádu.
- MŠ je čtyřtřídní s celodenním provozem od 6:15 do 16:45 hodin. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd zohledňujeme přání rodičů a sourozenecké vazby, pokud je to z hlediska potřeb dětí a volného místa ve třídách možné.
- Ráno, při příchodu do MŠ se děti schází od 6:15 do 7:00 hodin ve třídách podle aktuálního rozpisu začátečních směn, odkud odvádí učitelky děti do své třídy. Ukončování provozu MŠ je pozvolné, učitelky ze tříd, na kterých končí provoz, odvádí děti do třídy, kde je zajišťována konečná směna (dle rozpisu konečných směn).
- V době hlavních prázdnin je provoz MŠ omezen, po dohodě se zřizovatelem se na jeden měsíc uzavírá střídavě v červenci nebo srpnu, v tuto dobu děti využívají provozu KMŠ DUHA Horažďovice.

- Vchod do MŠ je opatřen bezpečnostním zámkem (z vnějšku nelze otevřít, zevnitř lze otevřít vždy). Otevírání dveří zajišťují čipy. Rodičům je doporučena doba pro vyzvedávání dětí, v případě potřeby dřívějšího vyzvednutí dítěte nebo pozdního příchodu využívají rodiče videotelefonu. Z bezpečnostních důvodů jsou uzamčeny dveře všech tříd vedoucí do šaten dětí.
- Denní řád jednotlivých tříd je flexibilní a koncipovaný tak, aby umožňoval reagovat na individuální potřeby a zájmy dětí, či jakékoli případné organizační změny, nečekané změny nebo situace.
- Součástí denního režimu je prostor pro odpočinek dětí po obědě, který pozitivně ovlivňuje růst, psychický rozvoj, zdraví, náladu i chování dětí, a proto jej nelze vynechat. Doba odpočinku po obědě je dána potřebami dítěte.
- Nově příchozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim. V případě potřeby je vytvářen Adaptační plán (viz příloha ŠVP č. 10).
- Vzdělávací činnosti se realizují uvnitř i venku a jsou plánovány tak, aby hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažovaly nad činnostmi řízenými. Umožňujeme dětem dostatečný prostor pro spontánní hry s možností nechat aktivitu otevřenou, rozpracovanou a později se k ní vrátit. V průběhu vzdělávání se pravidelně opakují některé rituály, které přispívají k pocitu klidu a bezpečí a průběžně jsou zařazovány pohybové aktivity dětí.
- Pro vzdělávací aktivity je maximálně využit pobyt na školní zahradě nebo ve volné přírodě.
- Podněcujeme děti k vlastní aktivitě v organizaci her a činností, experimentování.
- Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Třídy jsou vybavené relaxačními koutky, kde mají děti možnost odpočinku v soukromí v průběhu celého dne.
- Pravidelně vyhodnocujeme, kolik času během dne se děti věnují hře a dalším činnostem bez přímého působení pedagogů, tím podněcujeme děti k aktivnímu učení a zároveň získáváme cenné informace o pokroku dětí.
- Vytváříme vhodnou vzdělávací nabídku dle zájmů a volby dětí.
- Spojování tříd je maximálně omezeno (s výjimkou případů nezbytně nutných a s ohledem na počet dětí ve třídách).

- Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby se každý den na každé třídě překrývali minimálně v délce dvě a půl hodiny v době nejnáročnějších částí dne, tedy v době řízené činnosti, při přípravě dětí na pobyt venku, při pobytu venku a dále v době oběda.
- Dětem nadaný a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje mateřská škola podpůrná opatření, která nastavuje každému dítěti ve spolupráci s rodinou. Podpůrná opatření 2. a vyššího stupně také na základě dohody s poradenským pracovištěm, které dokument vydalo. Pokud je v doporučení stanovena personální podpora, řídí se doba přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga, případně dalších pedagogických pracovníků tak, aby nedošlo k porušení platné legislativy.
- Dětem cizinců v povinném předškolním vzdělávání je poskytována jazyková podpora podle příslušného právního předpisu. Viz Příloha č. 6 - Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí ČJ.
- Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné může pro dítě v odůvodněných případech zvolit individuální vzdělávání (§ 34b školského zákona). V průběhu školního roku lze zvolit individuální vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání doručeno ředitelce školy. Více viz Školní řád.
- Ve třídě Berušky a Zajíčci je v případě přijetí dětí dvouletých přijato maximálně 24 dětí, aby ne jednoho učitele MŠ připadalo v době pobytu mimo MŠ maximálně 12 dětí. Na každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě podle odstavce 3 snižuje o 2 děti. Postupem podle věty první lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.
- Ve školském zákoně je stanovena povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit **vzdělávání distančním způsobem** pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Povinné vzdělávání distančním způsobem začíná v případě, pokud není možná osobní přítomnost většiny dětí (více než 50 %), pro které je předškolní vzdělávání povinné, a to v době krizových opatření vyhlášených po dobu trvání krizového stavu podle krizového zákona nebo nařízení karantény. Vzdělávání distančním způsobem probíhá podle rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Není povinností je naplnit beze zbytku. Více viz příloha ŠVP PV č. 7 - Pokyn ředitelky MŠ k distančnímu způsobu vzdělávání.

Záměry:

- Pokračovat v nastaveném režimu dne s možností pružného reagování a přizpůsobování se změnám.
- Nevyhrazovat pevný čas pro nepřímo řízené a řízené činnosti, ale vycházet z aktuálních situací a momentálního zájmu dětí.
- Umožňovat dětem možnost volby při zapojení se do nabízených činností.
- Ponechat jednotlivým třídám volnost v organizaci chodu třídy dle věkového složení dětí, aktuální situace a podmínek tříd s respektováním přestávky mezi jídlem a s dostatečným pobytem dětí venku.
- Dbát na respektování individuálních vzdělávacích potřeb a možností jednotlivých dětí.
- Naplňovat třídy do maxima počtu 24 dětí s ohledem na kvalitu vzdělávání a bezpečnost dětí.
- Maximálně využívat pomoc asistenta pedagoga.

4.3.1 Organizace dne v mateřské škole

(uvedené časy jsou pouze orientační, přizpůsobují se věku a potřebám dětí, aktuální situaci)

6:15	MŠ se otevírá a děti se scházejí ve třídách dle aktuálního rozvrhu zveřejněného na nástěnkách tříd, spontánní a hravé aktivity
7:00 - 7:15	děti se rozcházejí do svých tříd
7:15 – 8:15	dle vlastní volby a zájmu se děti zapojují do spontánních a hravých činností individuální nebo skupinovou formou, hygiena.
8:15 – 8:45	postupná svačina děti mohou svačit podle toho, jak si hrají a jak mají vlastní potřebu jídla ve třídě Včelky a Motýlci si děti připravují svačinu samy (mohou si samy mazat pečivo)
8:45 – 9:30	ranní cvičení, relaxační cvičení, jóga, spontánní činnosti, nepřímo řízené činnosti a částečně i činnosti řízené (společné, skupinové, individuální)
9:30 – 9:45	hygiena, sebeobsluha, příprava na pobyt venku
9:45 – 11:45	pobyt venku, pokud je hezké počasí, chodíme ven dříve
11:45 – 12:30	hygiena, oběd, hygiena ve třídách předškoláků si děti polévku nalévají samy
12:30 – 13:00	odpočinek dětí, čtení pohádek
13:00 – 14:00	odpolední relaxace, popř. klidné volné aktivity děti s menší potřebou spánku vstávají a věnují se klidným činnostem tak, aby nevzbudily ostatní děti
14:00 – 14:30	děti postupně vstávají a mohou průběžně svačit, hygiena
14:30 – 16:45	spontánní hry a aktivity, nabídnuté činnosti dle zájmu dětí, dokončování činností z dopoledních aktivit, pohybové aktivity, pobyt na školní zahradě, postupné ukončování provozu tříd a převádění dětí na třídu, kde je provoz až do 16:45

4.4 Životospráva

- MŠ má vlastní kuchyni s technickým zázemím, které umožňuje dodržovat požadovanou technologii přípravy pokrmů, u každé třídy je přípravna jídla.
- V průběhu celého dne pobytu dítěte v mateřské škole je zajištěn dostatečný pitný režim (voda, ovocné a bylinkové čaje, ovocné sirupy), samostatné nalévání nápojů, tekutiny jsou k dispozici na viditelném a dostupném místě.
- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku (naplňování spotřebního koše).
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Řídíme se heslem: učitel nabízí a dává možnost volby, dítě vybírá a rozhoduje se, co sní.
- Je podporována sebeobsluha a samostatnost při jídle i u nejmladších dětí, protože samostatnost povzbuzuje sebevědomí dítěte a motivuje k jídlu.
- Každá třída má vytvořená svá pravidla týkající se stravování tak, aby se dodržovaly pravidla slušného chování a zároveň byla zachovaná příjemná atmosféra.
- V případě zdravotních obtíží (potravinová intolerance), nebo odlišných stravovacích návyků jsou požadavky ze strany zákonných zástupců konzultovány s třídními učitelkami, nebo vedoucí školní jídelny a následně se hledá optimální řešení.
- Zajišťujeme dostatečný přísun vitamínů ve formě ovoce, zeleniny a vitamínových nápojů.
- Ranní a odpolední svačiny jsou organizovány průběžně podle potřeb dětí.
- Je dbáno na estetiku stravování – prostírání, vázičky. Děti jsou vedeny ke kultivovanému stravování, které posiluje sociální vztahy a vytváří tak společenskou událost.
- Jídelníčky jsou rodičům k dispozici v šatnách tříd a na webových stránkách školy.
- Je zajištěno dostatečné pohybové vyžití dětí v budově, na zahradě i mimo objekt školy a je cíleno na individuální potřebu aktivity a odpočinku každého dítěte.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav počasí (mráz více než – 10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, vysoké teploty v létě apod.). Je využita maximální doba pobytu venku s pestrou vzdělávací nabídkou.

- Odpočinkové aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb. Dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátkém odpočinku na lůžku po přečtení pohádky nabízeny klidové činnosti ve třídě – do spaní v MŠ nikdo děti nenutí, ale je nutné každodenně zařadit relaxační chvilku po obědě, protože pozitivní měrou ovlivňuje růst, psychický rozvoj, zdraví, náladu i chování dětí.
- Učitelky volí přiměřenou zátěž (střídání aktivních a pasivních činností) v rámci jejich možností. V průběhu dne mohou děti odpočívat v relaxačních koutcích.
- Vedeme děti k poznání, že zdraví je důležitá, ničím nenahraditelná hodnota, kterou si musí každý chránit, snažíme se je vychovávat v duchu zdravého životního stylu.
- Zaměstnanci MŠ jsou pro děti příkladem, chovají se dle zásad zdravého životního stylu a nenásilnou formou předávají dětem přirozený vzor.

Záměry:

- Připomínat dětem dodržování pitného režimu během dne s možností výběru tekutin.
- Vést děti ke kultivovanému stolování – kultura prostředí, používání příborů, používání ubrousků, pravidla stolování.
- Podporovat spontánní pohyb dětí, pestrost pohybu, střídání činností a k tomu využívat školní zahradu, která zajišťuje dostatek pomůcek, nářadí, náčiní k vzdělávacím činnostem.
- Vést děti k ochutnávání pokrmů, na které nejsou z domova zvyklé, usnadňovat ochutnávání prostřednictvím samostatnosti (samostatné mazání), dělením na menší porce (jednohubky), didaktická hra (poznáš, co jíš?)
- Využívat v průběhu dne nabídku ovoce a zeleniny.
- Podporovat rozvoj samostatnosti při stravování.

4.5 Věcné podmínky

Materiální podmínky:

- Jednotlivé třídy jsou velmi pěkné, prostorné, světlé, účelně vybavené
- Prostory tříd jsou rozděleny na hernu a ložnici. V herně jsou umístěny stolky a židličky, zde si děti hrají a rovněž se zde podává jídlo. Zčásti je každá herna tvořena volným prostorem s kobercem, na kterém si děti hrají a mohou si zde své výtvory nechat rozestavěné. Ve všech třídách je také koutek pro pracovní a výtvarné činnosti s potřebným vybavením. Ložnice slouží dopoledne ke hrám a řízeným činnostem a po obědě zde děti na rozložených lehátkách odpočívají.
- Prostory všech tříd, jejich uspořádání a vybavení poskytuje dětem možnost skupinových a individuálních činností.
- Třídy jsou vybaveny odpovídajícím zdravotně nezávadným nábytkem, z hlediska estetického usilujeme o jednotný styl vybavení v MŠ, tj. světlé dřevo.
- Dětská lůžka jsou dřevěná (ve třídě Včelek duralová) s volně vloženými matracemi, odpovídají antropometrickým požadavkům, jsou uložena v prostorách k tomuto účelu ve třídách zbudovaných a jsou denně rozkládána, všechny třídy jsou vybaveny kvalitními dětskými peřinkami.
- Každá třída má svou umývárnu, toalety.
- Ve třídách je dostatečné množství hraček a stavebnic, náčiní i materiálů, které jsou průběžně doplňovány a obnovovány, vybavení tříd respektuje věkové zvláštnosti dětí.
- Hračky, pomůcky a materiály jsou dětem volně přístupné, přehledně uspořádané v otevřených regálech a kontejnerech a odpovídají potřebám dětí. Pro rozvoj samostatnosti jsou na třídách nastavená pravidla používání vzdělávacích pomůcek.
- Ke každé třídě přináleží dva kabinety, kde jsou umístěny didaktické pomůcky a materiál ke vzdělávacím činnostem.
- Třída Včelek je vybavena klavírem, třída Motýlků elektrickým pianem, ostatní třídy keyboardem a rytmickými nástroji.
- Pedagogové mají k dispozici dataprojektor, přehrávač CD, dotykový 3panel, všechny třídy mají připojení na školní síť Wi-Fi.

- Tělocvična je vybavena různým tělocvičným nářadím pro sportovní vyžití dětí (ribstole, švédská bedna, míče, skluzavka, tunel, švédské lavičky, skákací gymnastické míče, žíněnky, Vítkův chodník apod.) a náčiním pro rozvoj pohybových dovedností.
- Šatny MŠ jsou vybaveny nábytkem pro odkládání oděvů a obuvi dětí, jsou zde i informační nástěnky pro rodiče a vystavení prací dětí, skříňky s kontejnery na ukládání výtvarných prací.
- Dětské práce jsou vystavovány též na schodištích a přilehlých chodbách k jednotlivým třídám, tyto prostory jsou vyžívány také pro fotodokumentaci z dění v MŠ.
- K mateřské škole přiléhá z jižní strany školní zahrada, jejíž vybavení odpovídá bezpečnostním požadavkům (pravidelné revize) a poskytuje dětem rozmanité pohybové vyžití, k zajištění bezpečnosti dětí je zahrada oplocena.
- MŠ je plně soběstačná ve službách (ŠJ, prádelna).

Záměry:

- Průběžně doplňovat a obměňovat hračky, didaktické, pracovní, hudební a sportovní pomůcky, knihy dětské i pedagogické, pracovní a výtvarný materiál a nástroje.
- Obměnou hraček a pomůcek (ukládání do kabinetů) zachovávat střídmost a přehlednost prostředí.
- Obměňovat ložní prádlo, prostěradla a dětské ručníky dle opotřebení.
- Pokračovat ve vybavení digitálními pomůckami – Bee-boat, albi tužky, mini roboti a vzdělávací programy pro děti a další ICT technologie.
- Pokračovat ve výměně a dovybavení dětského nábytku ve všech třídách, dokoupit pojízdné dřevěné kontejnery k ukládání objemnějších hraček.

Záměry věcných podmínek pro pedagogy:

- Pokračovat v nákupu a podpoře ICT pro pedagogy – obnova notebooků, programy, antivir.
- Průběžně doplňovat pedagogickou knihovnu o nové pedagogické a metodické materiály.

Záměry věcných podmínek – zahrada:

- Ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o vybudování zděného zahradního domku se sociálním zázemím, skladem hraček, zahradního vybavení a přístřeškem pro venkovní činnosti.
- Nadále pracovat na zkvalitnění vybavení školní zahrady – mlhoviště, druhá trampolína, kolotoč, provazová pyramida, výměna dřevěného domečku, dřevěné auto, pítka pro děti.
- Ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o nový nátěr fasády na hospodářském pavilonu a II. pavilonu – východní strana MŠ.
- Zajistit nový nátěr oplocení zahrady, případně výměnu za plaňkový plot, využití dotačních programů.

Záměry věcných podmínek – provoz:

- Dbát na pravidelné a postupné malování všech prostor MŠ.
- Ve spolupráci se zřizovatelem zajistit rekonstrukci kuchyně.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program s názvem „Po cestičce, krok za krokem, poznáváme celý svět “ je zpracován na základě RVP PV (2025) a konkrétních podmínek naší mateřské školy. Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z analýzy evaluace tříd, autoevaluace školy, SWOT analýzy, absolvovaných školení, brainstormingu. ŠVP je materiálem otevřeným, což znamená, že přijímáme nové podněty od dětí i rodičů a na základě evaluace bude docházet k jeho inovacím.

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Moto

„Každé dítě má v životě svou jedinečnou cestu a naší snahou je dítě na této cestě podpořit.“

Vize MŠ

Naší vizí je být mateřskou školou, která dětem nabídne bezpečné, klidné a podnětné prostředí, ve kterém se budou cítit přijímané, spokojené a jisté. Chceme vytvářet prostor, kde každé dítě bude moci růst svým vlastním tempem, rozvíjet se, objevovat svět kolem sebe i své místo v něm.

Filozofie

Jdeme cestou přirozeného vzdělávání v úzké vazbě na rodinu, s respektováním přirozeného běhu života, přírodních zákonitostí, udržováním tradic, svátků a využíváním aktuálních situací k učení dětí.

Cíle, jimiž směřujeme k naplnění vize naší mateřské školy:

Ve vztahu k dětem:

- Veškeré snažení pedagogů směřuje k tomu, aby se dětem dostalo podpory, péče, ocenění a stimulace v míře, kterou individuálně potřebuje a v kvalitě, která mu vyhovuje.
- Rozvíjet osobnost dítěte s ohledem na jeho individualitu a jedinečnost na základě jeho možností, schopností, potřeb, zájmů a prožitků, a to jak po stránce tělesné, tak i psychické, sociální a duševní.
- Vést děti k rozvíjení potřebných dovedností, poznatků, poznávání hodnot, samostatnosti a zdravým životním postojům tak, aby na konci předškolního vzdělávání bylo samostatnou osobností, schopnou zvládnout nároky života v jeho blízkém prostředí.
- Volit vhodné vzdělávací strategie k naplňování klíčových kompetencí a základních gramotností tak, aby je děti dokázaly prakticky využít ve svém životě, ve směru celoživotního vzdělávání.

Ve vztahu k zaměstnancům:

- Vytvářet pracovní prostředí motivující k dalšímu osobnostnímu a profesnímu rozvoji a spokojenosti.
- Podporovat zaměstnance v inovativních aktivitách spojených s rozvojem MŠ.
- Prohlubovat spolupráci na základě efektivní komunikace.

Ve vztahu k okolí:

- Vnímat rodiče jako vítané partnery školy, hledat společně cestu k podpoře rozvoje dětí.
- Spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, zřizovatelem, ŠPZ a dalšími partnery školy.
- Zapojovat se do kulturního dění a svým příkladem ovlivňovat vztah k životnímu prostředí.

5.2 Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují zastřešující pojem pro organizační formy, metody a komunikační přístupy v předškolním vzdělávání, které vedou k dosahování vzdělávacích cílů (očekávané výstupy učení klíčových kompetencí a vzdělávacích oblastí – OVU).

Pedagogové záměrně využívají vzdělávací postupy, které respektují:

- vývojová specifika dětí
- způsoby učení dětí (prožitkové, kooperativní, situační, sociální)
- individuální potřeby dětí

Realizace vzdělávacích strategií vychází z podmínek:

- Nejdůležitější činnost z pohledu učení je volná hra
- hra, spontánní činnosti a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými (organizační podmínky),
- vnitřní prostředí je logicky strukturované, umožňuje rozmanité typy činností dětí, pomůcky a materiály jsou dětem dostupné (věcné podmínky).
- východiskem pro volbu vzdělávacích strategií jsou informace o dětech získané pedagogickým diagnostikováním a konstruktivismus (své poznání si dítě vytváří na základě vlastních zkušeností, prožitků).
- Učitel je v roli průvodce, vytváří podmínky k tomu, aby se děti učily vlastní zkušeností, a to na základě uplatňování třífázového konstruktivistického modelu učení E-U-R = evokace, uvědomění významu, reflexe.

Příklady použití možných vzdělávacích strategií

Organizační metody práce s dětmi při vzdělávacích činnostech

Spontánní činnosti a hra

Hra je nejpřirozenější činnost dítěte předškolního věku a základní cestou učení se a rozvoje každého dítěte. Je činností, v níž dítě zrcadlí svoji individualitu. Vychází z potřeby dítěte, jeho

vnitřních motivů a zájmů. Dítě si samo vybírá záměr, hračky/pomůcky i partnera ke hře. Učitel zodpovídá za vytvoření dostatečného časového prostoru a podmínek pro hru, do hry nevstupuje. Spontánní činnosti a volná hra přinášejí mnoho příležitostí k osvojování OVU. Z pozorování dětské hry získáváme mnoho cenných informací o schopnostech a preferencích konkrétních dětí.

Nepřímo řízené činnosti

Jedná se o činnosti nabídnuté učitelem, vztažené k tématu, volitelné. Tyto činnosti vykonává dítě samostatně, na základě svého výběru, bez vedení učitele, ale k jejich realizaci dostává od učitele vnější impulz prostřednictvím pedagogické přípravy (dostatek pomůcek, materiálu, jejich různorodost, dostatečný časový prostor). Samotná realizace je na dětech (individuální, ve dvojicích, ve skupinkách, ale vždy samostatně) a učitel ustupuje do role pozorovatele. Nepřímo řízené činnosti dětem umožňují pracovat samostatně, spolupracovat, volit vlastní postup a způsob řešení, vybrat si k realizaci pomůcky/materiály, přichystat si je i uklidit.

Řízené činnosti

Jsou vedené učitelem, vztažené k tématu, směřují k naplňování OVU např. komunitní kruh, reflexní kruh, pohybová chvilka, vycházka, společná hra s pravidly, exkurze, demonstrace činnosti. K řízeným činnostem patří i režimové momenty, ve kterých děti společně obědvají, oblékají se, připravují se na pobyt venku a všechny ostatní činnosti, které se odehrávají pod vedením učitele (učitel organizuje, koordinuje, rozhoduje o průběhu činnosti formou individuální, skupinovou, hromadnou).

Individuální činnosti

Jsou činnosti, při kterých se učitel věnuje jednomu dítěti. Pomáhají utvářet pocit bezpečí, proto mají svůj velký význam zejména v období adaptace dítěte na nové prostředí, pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, k vyrovnávání oblastí, ve kterých se dítěti nedaří, pro podporu rozvoje silných stránek dítěte.

Základní metody učení, prostřednictvím kterých je vhodné realizovat vzdělávací činnosti

Prožitkové učení

Je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvídavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat. Při prožitkovém učení děti nedostanou předložené hotové poznatky, ale naopak všechno samostatně a aktivně zkoumají, experimentují, diskutují a na výsledek přichází metodou pokus-omyl, mají zážitek, při kterém si všechno osahají a využijí co nejvíc smyslů.

Kooperativní učení

Je založené na spolupráci dětí, ponechává dostatek prostoru pro vyjádření sebe sama, umožňuje dětem rozvíjet se v souladu s jejich dispozicemi. Při kooperativních činnostech dochází k sociální interakci, děti se při plnění společného úkolu učí komunikovat, spolupracovat a řešit konflikty, musí se spolu domluvit, povzbuzují se, pomáhají si. Každý člen týmu má svou roli, na úkolu se aktivně podílí a je zodpovědný za svůj díl. Výsledek závisí na úsilí všech členů týmu, jeden bez druhého by do cíle zkrátka nedošel.

Situační učení

Staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm. Při situačním učení se děti učí z aktuálních situací vyplývajících z běžného života a z toho, co se děje kolem. Využít lze jak připravené modelové situace, tak neplánované situace (např. dětské konflikty, návštěva pana školníka, procházka vedoucí kolem poházených odpadků).

Sociální učení

Je hlavním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání, a to všemi třemi základními formami: sociálním posilováním, nápodobou a identifikací. Při sociálním učení se děti učí být součástí společnosti. Pozorují a napodobují druhé, spontánně si osvojují pravidla chování i způsoby komunikace, je proto důležité být dětem správným vzorem.

Konstruktivismus

Vychází z předpokladu, že svoje vlastní poznání si děti budují samy na základě svých praktických zkušeností. Jde o aktivní proces učících se, při němž dítě své dosavadní zkušenosti konfrontuje s druhými, porovnává je s novými informacemi a tím si vytváří nové poznání.

Konstruktivistický model učení E-U-R

Evokace: vycházíme od dětí, vtahujeme je do tématu, zjišťujeme od nich:

- Co o tématu již vědí/myslí si, že vědí (prekoncepty), jaké mají s tématem zkušenosti?
- Co se chtějí dozvědět, naučit, zajímá je?
- Jaké činnosti by chtěly zažít? (Zapojujeme je do plánování.)

Uvědomění významu*:* vytváříme vzdělávací nabídku, díky níž se děti:

- učí novému,
- osvojují si znalosti/dovednosti/kompetence,
- získávají odpovědi na své otázky.

Reflexe*:* vytváříme prostor pro individuální i skupinovou reflexi; děti vyhodnocují:

- výsledky svého učení,
- proces svého učení.

Efektivní komunikace

Je souhrnem technik (aktivní naslouchání, empatická reakce, já výroky, popisný jazyk) jejichž základem je respektující přístup k dítěti. Dítě je vnímáno jako aktivní účastník při řešení problémů, vytváření dohod a opatření, tvorbě pravidel. Dítě se tak prostřednictvím nápodoby učí stejným komunikačním vzorcům.

5.3 Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání

Klíčové kompetence jsou univerzální a nadoborové vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje, hodnoty potřebné k úspěšnému osobnímu, pracovnímu i společenskému životu a jsou propojené mezi všemi stupni vzdělávání. Představují základní dovednosti potřebné pro život v 21. století a další vzdělávání.

Pro předškolní věk jsou obzvláště důležité sociální, osobnostní a komunikační kompetence, které pomáhají dětem přejít z užšího světa rodiny do širší společnosti v mateřské škole.

Mateřská škola podporuje rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí tím, že vytváří prostředí pro navazování vztahů, spolupráci a vzájemnou ohleduplnost. Děti se učí odmítat nevhodné chování, požádat o pomoc, pojmenovat své silné stránky, vyjadřovat svůj názor a chovat se empaticky. Strategie jako společná hra, náladovníky pro vyjádření emocí a tabule pro sebehodnocení činností pomáhají dětem uvědomovat si své pocity a pocity ostatních a rozvíjet sebedůvěru.

Rozvoj komunikační kompetence se projevuje tím, že dítě se dokáže vyjadřovat různými způsoby (verbálně i neverbálně), vyjádřit své myšlenky a prožitky, uplatňovat základní pravidla komunikace, prezentovat své zkušenosti a výsledky práce. Děti se také učí naslouchat druhým a dodržovat domluvená pravidla komunikace, například při skupinových aktivitách. Využívají i informační a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkávají.

Kompetence vnímáme jako směr rozvoje dítěte v míře pro něj dosažitelné. Na základě pedagogického diagnostikování přihlížíme k individuálním schopnostem a možnostem každého dítěte.

Směřování ke klíčovým kompetencím je celoživotní proces s potřebou stálé podpory rozvoje a s naplňováním podmínky vytvoření bezpečného prostředí. Znamená to vytvoření subjektivního stavu pohody u všech aktérů vzdělávání, který je charakterizován pozitivními emocemi, prostorem pro zaujetí činností, pozitivními vztahy, smysluplností a úspěšným pokrokem. Utváření bezpečného prostředí a volba vhodné vzdělávací strategie vede k naplňování klíčových kompetencí.

Očekávané výsledky učení v návaznosti na jednotlivé klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení OVU:**
  - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.
  - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
  - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.
  - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Možné způsoby naplňování klíčové kompetence k učení prostřednictvím vzdělávacích strategií: kooperativní učení; bádání, experimentování, pokusy; situační učení; brainstorming, aktivizace, myšlenkové mapy; uplatňování formativního přístupu, reflexe a sebehodnocení; vrstevnické učení v bezpečném prostředí; projekty atp.

- **Kompetence k řešení problémů OVU:**

- Vnímá chybu jako přirozenou součást problémů.
- Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.
- Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.
- Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
- Tvořivě pracuje s informacemi.
- Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Možné způsoby naplňování klíčové kompetence k řešení problémů prostřednictvím vzdělávacích strategií: hra; kooperativní učení; pozorování různých řešení; práce s chybou; řešení praktických situací; vytváření modelových situací = problémové situace; prožitkové učení atp.

- **Kompetence komunikační OVU:**

- Vyjadřuje se různými způsoby.
- Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.
- Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Možné způsoby naplňování klíčové komunikační kompetence prostřednictvím vzdělávacích strategií: kooperativní učení; hra; naslouchání druhým; nedokončené příběhy; otevřené otázky; ověřování informací; prezentace a obhajoba vlastní i skupinové práce atp.

- **Kompetence osobnostní a sociální OVU:**

- Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.
- Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- Pojmenuje vlastní silné stránky.

Možné způsoby naplňování osobnostní a sociální kompetence prostřednictvím vzdělávacích strategií: kooperativní učení; hra; vedení portfolia; reflexe a sebehodnocení; situační, sociální učení atp.

- **Kompetence k občanství a udržitelnosti OVU:**

- Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.
- Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- Identifikuje nespravedlnost a učí se na ní reagovat.

Možné způsoby naplňování kompetence k občanství a udržitelnosti prostřednictvím vzdělávacích strategií: kooperativní učení; situační učení; společně tvořená pravidla; vzbuzení zájmu o prostředí kolem sebe; recyklace a třídění odpadu; budování komunity a spolupráce s rodiči; prožitkové učení; aplikace formativního přístupu atp.

- **Kompetence k podnikavosti a pracovní OVU:**

- Přichází s vlastními nápady.
- Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.
- Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.
- Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
- Dokončí, co započalo.
- Organizuje a realizuje svoje činnosti.
- Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- Oceňuje práci i úsilí druhých.

Možné způsoby naplňování kompetence k podnikavosti a pracovní prostřednictvím vzdělávacích strategií: kooperativní učení; hra; setkávání s lidmi z různých profesí; tvořivé činnosti; spolupráce ve skupině; prožitkové učení; aplikace formativního přístupu atp.

- **Kompetence kulturní OVU:**

- Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- Zapojuje se do tvůrčích činností.
- Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Možné způsoby naplňování kulturní kompetence prostřednictvím vzdělávacích strategií: slavení svátků a místních tradic; respekt k tradicím a zvykům, které udržují druzí; návštěva divadla, muzea, kina a jiných institucí; situační učení v návaznosti na aktuální dění atp.

- **Kompetence digitální OVU:**

➢ Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

➢ Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

➢ Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

Možné způsoby naplňování digitální kompetence prostřednictvím vzdělávacích strategií: práce s příběhy, bezpečnost; smysluplné využití digitálních technologií; práce s daty; kooperativní učení atp.

5.4 Základní gramotnosti

Gramotnost patří k celoživotně se rozvíjející vybavenosti člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami. Gramotnost spočívá v tom, že si dítě uvědomuje smysl toho, co se naučilo. Nabyté zkušenosti a vědomosti jsou pro něj užitečné v nejrůznějších životních situacích, dokáže je v případě potřeby prakticky použít. Rozvoj gramotností zakládáme na maximální podpoře samostatnosti dítěte a k tomu využíváme formativního přístupu. Pro předškolní vzdělávání jsou vymezené dvě základní gramotnosti: matematická a čtenářská. Rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti je nedílnou součástí očekávaných výsledků učení z nabídky vzdělávacího obsahu.

Čtenářská gramotnost

Vzdělávací strategie:

kooperativní učení, prožitkové učení, účinná práce s chybou, kladení otázek, tvorba vlastního díla, pochopení nového pojmu, vztahu, argumentu; využívání čtenářských strategií při předčítání, práce s pohádkou, soustředěné naslouchání, porozumění a interpretace textu + diskuse, využití informací z obrázku, z piktogramu, porovnávání informací z textu s obrázkem a jejich propojování, vyhledávání a propojování přímo i nepřímo vyjádřených informací, nalezení důležitých informací a myšlenek…

Vzdělávací podmínky:

- utvářet vztah ke čtení zajištěním čtenářsky podnětného prostředí
- volný přístup ke knihám různých žánrů a výběr dle potřeby dětí
- přístup učitelů
- pravidelné návštěvy knihovny

Matematická gramotnost

***Vzdělávací strategie*:**

manipulační a badatelské činnosti, tvorba modelů, protipříkladů, argumentace, účinná práce s chybou, analýza procesů, pojmů, vztahů a situací v oblasti matematiky, zobecňování získaných zkušeností a objevování zákonitostí, kooperativní učení, spontánní hra, prožitkové učení, smysluplné využití technologií v návaznosti na digitální kompetenci, didaktická hra, situační učení, konstruktivní činnosti, modelování, činnosti rozvíjející prostorové vnímání a vnímání kvality, experimentování, práce s piktogramy…

Vzdělávací podmínky:

- podporovat rozvoj schopností uplatnit získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení různorodých úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka
- umožnit dítěti smysluplné učení a možnost zažít radost z úspěšně vyřešené situace
- nabízet činnosti k pochopení nového pojmu, vztahu, argumentu, situace, k porozumění různým typům matematického textu
- zajistit dostatek různorodých pomůcek pro manipulační, badatelské, konstruktivní činnosti

5.5 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je:

- aktivní, profesionální a průběžný proces s cílem dítě poznat, posoudit a vyhodnotit jeho vývoj jako podklad pro podporu jeho dalšího rozvoje,
- součástí pedagogické evaluace,

- důležité pro kvalitní profesionální práci učitele v mateřské škole,
- úzce provázané s procesem individualizace (na základě pedagogického diagnostikování nabízíme dětem aktivity „na míru“).

Pedagogické diagnostikování je v naší mateřské škole přirozenou součástí každodenního vzdělávání. Vnímáme je jako průběžný proces poznávání dítěte, jeho potřeb, možností, zájmů, způsobů učení i individuálního tempa vývoje. Sledujeme osobní pokrok dětí a vytváříme podmínky pro jejich harmonický rozvoj.

Získané poznatky využíváme k plánování vzdělávací nabídky, individualizaci vzdělávání a poskytování pedagogické podpory tak, aby každé dítě mohlo rozvíjet svůj potenciál, prožívat pocit bezpečí, sounáležitosti, úspěchu a radosti z učení.

V souvislosti s pedagogickým diagnostikováním vnímáme pojem hodnocení ve smyslu hodnocení formativního, tedy jako kontinuální proces poskytování popisné zpětné vazby, která napomáhá rozvíjení každého dítěte a vychází z toho, co umí a dokáže, je zaměřena především na podporu jeho dovedností a kompetencí.

Pedagogickou diagnostiku uskutečňujeme zejména prostřednictvím:

- Průběžného pozorování dítěte (realizuje se v různých činnostech – hra, vzdělávací aktivity, spontánní situace; umožňuje vnímat projevy dítěte v každodenních situacích).
- Rozhovorů s dítětem (pomáhají porozumět vnitřnímu světu dítěte, jeho myšlení, emocím a zkušenostem).
- Sledování pokroků pomocí sběrného a výběrového portfolia (slouží k zaznamenávání výtvarných prací, fotografií, výstupů zaměřených na sledování školní zralosti a jiných výstupů dítěte; pomáhá mapovat individuální posun v čase, identifikovat zájmy dítěte).
- Záznamových archů (strukturované nástroje pro zaznamenávání rozvoje dítěte v jednotlivých oblastech).
- Spolupráce s rodiči (rodiče jsou vnímáni jako partneři při podpoře vzdělávání dítěte; sdílení postřehů, informací a konzultace napomáhají přesnějšímu porozumění vývojovým specifikům dítěte).
- Spolupráce se školským poradenským zařízením (v případě potřeby konzultací či nastavení podpůrných opatření).

Cílem pedagogického diagnostikování je vytvoření systému, který umožní:

- dítě poznat, vycházet z toho, co již umí, zná, jaké jsou jeho možnosti, schopnosti, dovednosti,
- identifikovat jeho silné i slabé stránky,
- stanovit si výchozí bod společné cesty, míru a přiměřenost podnětů,
- průběžně podporovat a vyhodnocovat přijímaní podnětů, postupů, které dítěti pomáhají v procesu učení a vedou k pozitivní změně,
- vyhodnocovat posuny dílčí, shrnující,
- stanovovat krátkodobé i dlouhodobé cíle,
- získané informace využívat při komunikaci se zákonnými zástupci i pro přípravu zprávy pro odborná pracoviště (ŠPZ).

Přes poznání a podporu silných stránek dítěte dochází k rozvíjení slabších oblastí a zároveň můžeme cíleně podněcovat nadání, talent, sebedůvěru a vědomí vlastní kompetentnosti.

Diagnostické portfolio dítěte

Hlavním prostředkem diagnostické činnosti učitele je diagnostické portfolio. Jedná se o uspořádaný soubor prací dítěte shromážděný za určité období, které poskytuje informaci o výsledcích dítěte, průběhu učení a jeho rozvoji. Portfolio má funkci komunikační, informační, motivační, autoregulační a diagnostickou.

Pro účely pedagogické diagnostiky využíváme tři části portfolia

- diagnostické (hodnotící) – záznamové archy z programu Správa MŠ, doporučení školských poradenských zařízení, záznamy z pedagogického pozorování, kresba, záznamy rozhovorů s rodiči a další související dokumentaci v elektronické nebo papírové podobě
- výběrové (ukázkové, reprezentační) – dětské práce a výstupy z činností, fotografie významných aktivit, které si děti samy vybírají a jsou uložené v barevných šanonech ve třídě
- sběrné (pracovní, dokumentační) – výtvarné práce, výrobky, které jsou uložené v šatně dětí v plastových boxech.

Práce s portfoliem dítě

- Pravidelná plánovaná reflexe: při výběru prací do portfolia a rozhovorech, při sebehodnocení, pro prožitek a znovu vybavení si života v MŠ, a to včetně vizuálního důkazu úsilí a výsledků dítěte.
- Bezděčná reflexe: v okamžiku zájmu, vizualizace vlastního pokroku a úspěchu je pro dítě motivující a posiluje jeho sebedůvěru a sebevědomí.

Práce s portfoliem rodič

- Hodnocení práce dítěte – ústně, písemně.
- Spolupodílení se na výběru záznamů do portfolia, doplnění portfolia.
- Komunikace s učitelem nad výsledky dítěte.
- Komunikace s dítětem nad jeho výsledky: neoficiální, oficiální – konzultační dny.

Význam pro rodiče

- Sledovat rozvoj dítěte, jeho pokrok.
- Pochopit cíle předškolního vzdělávání.
- Udělat si představu o aktivitách v MŠ.
- Porozumět vyučovacímu stylu učitele.
- Příležitost pro komunikaci mezi R-D-U.
- Reflektuje práci dítěte i učitele.

Práce s portfoliem učitel

- Hodnocení výsledků, pokroku, průběhu učení.
- Plánování (individualizace).
- Čas pro „soukromý“ rozhovor s dítětem – spojení se sebehodnocením.
- Rozhovor s rodiči.
- Podpora osobní spolupráce s ostatními učiteli a asistenty pedagoga.
- Umožňuje evaluovat vlastní pedagogickou práci

Struktura portfolia

- Pedagogové si volí uspořádání portfolia, které může být:
- Chronologicky

- Podle typů inteligence (Gardnerova teorie mnohočetné inteligence)
- Podle oblastí v záznamovém archu ve správě MŠ oblast diagnostikování

5.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí

Ukotvení individualizace v RVP PV:

- společné vzdělávání je chápáno jako podnětné a obohacující
- staví na respektu k individualitě a jedinečnosti každého dítěte
- usiluje o vyrovnávání vzdělávacích šancí

Individualizace vede k rozvinutí kapacity každého dítěte. Rozvíjí jedinečnost jeho osoby včetně schopnosti spolupráce, tolerance a sociálního cítění, které brání přehnanému egoismu. Jedním z hlavních principů individualizace je kooperace. Právě tehdy, jestliže dítě pozná samo sebe, dokáže přijmout svou úlohu ve skupině a být přínosem pro druhé. Učitel zaujímá roli pozorovatele, do činnosti zasahuje jen výjimečně, tak, aby děti podpořil. Má dostatek příležitostí pro záměrné pozorování dětí, pro skupinové rozhovory i pro průběžné zaznamenávání zjištěných informací. Postupně se může zaměřit na sledování dosažené úrovně jednotlivých klíčových kompetencí. Dítě má možnost projevovat se podle svých aktuálních možností, zájmů a potřeb, může pracovat vlastním tempem, zvolit si, co a s kým bude dělat. Učí se naslouchat, přijímat roli ve skupině, formulovat, obhajovat a prosazovat své nápady. Prostřednictvím skupinových činností nejvíce podporujeme rozvoj kooperace. Děti si musí rozdělit role, zvolit postup, domluvit se a spolupracovat. Proto mají skupinové činnosti v předškolním vzdělávání nezastupitelnou úlohu.

Individualizace = škola připravená na každé dítě:

- zaměření na jedinečnost každého dítěte,
- respekt k nerovnoměrnému vývoji dítěte v předškolním vzdělávání a na počátku školní docházky,
- činnostní charakter učení, zapojení všech smyslů,
- zachování (návrat) k osobnostnímu rozvoji,
- nepodléhání tlaku na výkon.

5.6.1 Konkrétní kroky k zajištění individualizace vzdělávání

- vnímání jedinečnosti každého dítěte
- průběžné pedagogické diagnostikování
- volba vhodných vzdělávací strategií
- plánování vzdělávací nabídky, která vychází z aktuálních potřeb
- vytvoření vhodných vzdělávacích podmínek, jejich vyhodnocování a nastavení opatření
- respektování klíčové role učitele = učitel průvodce
- zapojení dětí do plánování
- komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci dětí
- spolupráce a udržování dobrých vztahů uvnitř školy
- spolupráce se ŠPZ, dalšími organizacemi a partnery školy

5.6.2 Další postup k individualizaci vzdělávání (děti se SVP, nadané, s OMJ)

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP stanovuje zákon č. 561/2004 Sb. (§ 16 školského zákona) a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

a) Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP)

Jsou děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření jsou obecně definována jako nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

- MŠ zajišťuje bezplatné poskytování podpůrných opatření 1. - 5. stupně. Přičemž 1. stupeň podpůrných opatření nastavuje a realizuje MŠ a podpůrná opatření 2. - 5. stupně realizuje škola na základě doporučení ŠPZ.
- MŠ snižuje počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Na základě doporučení ŠPZ, dle stupně přiznaného podpůrného opatření je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga, případně materiální vybavení podle doporučení ŠPZ.

b) Nadané děti

Za nadané dítě se považuje dítě, které vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech schopností rozumových, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních. Vzhledem k tomu, že děti v předškolním věku prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje je složité odlišit nadání od akcelerovaného vývoje v určité oblasti.

Zjišťování nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí ŠPZ ve spolupráci s MŠ, která zajišťuje realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

- Vzdělávání nadaných dětí probíhá i v rámci práce pěveckého sboru Sluníčko.
- Při vzdělávání dětí nadaných jsou vytvářeny vhodné materiální vzdělávací podmínky a voleny vhodné strategie vzdělávání – zejména možnost samostatné práce, náročnější zadání, více úkolů.
- Při vzdělávání dětí, které vykazují známky nadání, stimulují učitelky děti tak, aby se tato nadání mohla projevit a dále rozvíjet.

c) Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka a OMJ

MŠ zajišťuje podporu pro děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, při osvojování českého jazyka. Pokud je dětí s OMJ méně než tři, je jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných činností.

Při práci s dětmi s OMJ je využíván podpůrný materiál Kurikulum češtiny jako druhého jazyka, více viz příloha č. 6.

5.6.2.1 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se SVP a děti nadané

Ředitelka školy – zodpovídá za zpracování a provádění PLPP a IVP pro děti se SVP a dětí nadaných.

Koordinátor práce pro děti se SVP – spolupracuje s ředitelkou, třídními učitelkami, komunikuje s pracovníky ŠPZ, komunikuje s rodiči dětí, pomáhá se sestavením a kontroluje PLPP a IVP.

- Zodpovědná osoba Mgr. Eva Smetanová

Třídní učitelky

- zpracovávají PLPP na základě pedagogické diagnostiky, doporučení poradenského zařízení

- zpracovávají IVP na základě doporučení ŠPZ

Asistent pedagoga

- poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání dítěte nebo dětí se SVP
- pomáhá při organizaci a realizaci vzdělávání jinému pedagogickému pracovníkovi, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb
- pracuje podle potřeby s dítětem nebo s ostatními dětmi ve třídě podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním
- může poskytovat podporu při vzdělávání dítěti nebo více dětem současně, nejvýše však 4 dětem na třídě, a to s ohledem na povahu SVP těchto dětí

5.6.2.2 Záměry vedoucí ke zlepšení podmínek pro děti se SVP, nadané, s OMJ

- Vést pedagogy k profesionálnímu přístupu k dětem nadaným, se SVP a OMJ usměrňovat v tomto ohledu i nepedagogické zaměstnance školy, podporovat vzájemnou spolupráci mezi učitelkami a asistentkami pedagoga.
- Citlivě komunikovat s rodiči ostatních dětí ve třídě v případě problémů, vést k toleranci.
- Dbát na včasnou identifikaci dětí nadaných a dětí se SVP, spolupracovat se ŠPZ.
- V maximální možné míře podporovat spolupráci se zákonnými zástupci dětí a využívat k tomu efektivní komunikaci.
- Motivovat pedagogy k dalšímu vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky a práce s dětmi nadanými

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky

Název ŠVP: „Po cestičce, krok za krokem, poznáváme celý svět“

1. IB – Cestička fantazie

Charakteristika IB:

Integrovaný blok **Cestička fantazie** je zaměřen na rozvoj dětské představivosti, tvořivosti a radosti z objevování. Prostřednictvím pohádek, příběhů, dramatizace, výtvarných a hudebních činností se děti vydávají na symbolickou cestu světem fantazie, kde mohou svobodně vyjadřovat své myšlenky, pocity a nápady.

Blok podporuje přirozenou zvídavost dětí, jejich schopnost naslouchat, vyprávět a spolupracovat s ostatními. Důraz je kladen na prožitkové učení, kdy děti získávají zkušenosti vlastním objevováním, experimentováním a hrou. Fantazijní motivy pomáhají rozvíjet jazykové dovednosti, jemnou i hrubou motoriku, hudební a výtvarné vyjadřování i sociální kompetence.

V rámci tematických činností se děti seznamují s různými světy – pohádkovým, přírodním i světem vlastních snů. Učí se respektovat pravidla, vyjadřovat své emoce a rozvíjet schopnost empatie. Integrovaný blok přispívá k posilování sebevědomí dítěte a k vytváření pozitivního vztahu k učení prostřednictvím radostných a tvořivých aktivit.

Očekávané výsledky učení

DJP-PMP-000-PV1-007

Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.

DJP-MOP-000-PV1-008

Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.

DJP-PFT-000-PV1-001

Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.

DJP-PFR-000-PV1-002

Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

DJP-MOP-000-PV1-007

Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i praktických činnostech.

DJP-JAR-000-PV1-007

Vyprávíjednoduchý děj.

DJP-MOP-000-PV1-004

Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.

DJP-MOP-000-PV1-006

Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.

DJP-PDO-000-PV1-001

Vybere si knihy nebo časopisy podlé svého zájmu.

DJP-PDO-000-PV1-004

Předvídá a usuzuje děje z obrázku i textu, vymyslí alternativní konce příběhu.

DJP-PMP-000-PV1-001

Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.

DJP-MOP-000-PV1-009

Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.

DJP-MOP-000-PV1-010

Ověří správnost řešení.

DJP-PMP-000-PV1-003

Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění

DJP-MOP-000-PV1-009

Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře

DJP-MOP-000-PV1-005

Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

DDJ-SLK-000-PV1-004

Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

DDS-ZKV-000-PV1-002

Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

DDS-ZEH-PV1-002

Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

DDS-SLK-000-PV1-002

Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.

DDS-ZKV-000-PV1-001

Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

DDS-ASO-000-PV1-004

Ovlivňuje směřování společné činnosti.

DDS-ASO-000-PV1-001

Poradí si v nové situaci.

DAS-BCH-000-PV1-002

Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

DAS-PSP-000-PV1-002

Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.

DJT-PHJ-000-PV1-007

Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

DJT-OZD-000-PV1-003

Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

DJT-TSB-000-PV1-003

Rozlišuje pomocí všech smyslů.

2. IB – Cestička přírodou

Charakteristika IB:

Integrovaný blok s názvem Cestička přírodou je zaměřen na poznávání přírodního prostředí a vytváření pozitivního vztahu dětí k přírodě. Prostřednictvím přímého pozorování, prožitkového učení, her, pokusů a tvořivých činností děti objevují svět rostlin, zvířat, stromů, počasí i přírodních jevů.

Cílem bloku je rozvíjet přirozenou dětskou zvídavost, podporovat smyslové vnímání a vést děti k ohleduplnému chování k životnímu prostředí. Děti se učí vnímat změny v přírodě během ročních období, poznávají význam ochrany přírody a osvojují si základní ekologické návyky.

Aktivity jsou realizovány formou vycházek, tematických her, experimentů, výtvarných a pracovních činností, hudebních a pohybových aktivit i práce s přírodninami. Důraz je kladen na spolupráci, komunikaci, rozvoj řeči, jemné i hrubé motoriky a samostatnosti.

Integrovaný blok podporuje jeho radost z objevování a pobytu v přírodě.

Očekávané výsledky učení:

DJT-PHJ-000-PV1-002

Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.

DJT-PHJ-000-PV1-001

Zvládá základní pohybové dovednosti.

DJT-TSB-000-PV1-001

Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.

DJT-PHJ-000-PV1-004

Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

DJT-PHJ-000-PV1-005

Zvládá základy grafomotoriky.

DJP-JAR-000-PV1-002

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

DJP-MOP-000-PV1-003

Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.

DJP-PDO-000-PV1-006

Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

DJP-PMP-000-PV1-002

Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.

DAS-ZPO-000-PV1-003

Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

DAS-ZPO-000-PV1-001

Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

DAS-PSP-000-PV1-005

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

DAS-PSP-000-PV1-004

Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

DAS-PSP-000-PV1-003

Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.

DAS-ZPO-000-PV1-004

Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

DAS-ZPO-000-PV1-006

Respektuje různé formy života.

DAS-ZPO-000-PV1-005

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

DAS-ZPO-000-PV1-002

Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

DDS-ZKV-000-PV1-005

Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

DDS-ZKV-000-PV1-004

Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.

DDS-SLK-000-PV1-001

Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.

3. IB – Cestička lásky a radosti

Charakteristika IB:

Integrovaný blok **Cestička lásky a radosti** je zaměřen na rozvoj prosociálního chování, posilování pozitivních vztahů mezi dětmi a vytváření příjemného a bezpečného prostředí ve třídě. Prostřednictvím her, příběhů, dramatizace, společných aktivit a prožitkového učení se děti učí vyjadřovat své pocity, naslouchat druhým, projevovat empatii, respekt a ohleduplnost. **Cílem** bloku je podporovat schopnost spolupráce, kamarádství a vzájemné pomoci. Děti si osvojují základní pravidla slušného chování, učí se řešit drobné konflikty domluvou a upevňují si pozitivní vztah k sobě samým i ke svému okolí. Součástí je také rozvoj sebevědomí, radosti ze společných zážitků a vědomí, že každý člověk je jedinečný a důležitý.

Aktivity zahrnují komunitní kruhy, kooperativní hry, výtvarné a hudební činnosti, pohybové hry podporující spolupráci, práci s pohádkami a příběhy s morálním ponaučením i drobné skutky laskavosti v každodenním životě třídy.

Integrovaný blok přispívá k harmonickému osobnostnímu rozvoji dítěte, posiluje pozitivní klima ve třídě a vede děti k prožívání radosti z přátelství, sdílení a vzájemné podpory.

Očekávané výsledky učení:

DJT-PHJ-000-PV1-006

Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

DJT-PHJ-000-PV1-008

Vyhledává příležitosti k pohybu.

DJT-PZI-000-PV1-001

Zvládá sebeobsluhu.

DJT-PZI-000-PV1-003

Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

DJP-PDO-000-PV1-002

Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

DJP-SAE-000-PV1-001

Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.

DJP-SAE-000-PV1-002

Orientuje se v základních emocích a pocitech.

DJP-SAE-000-PV1-006

Vyrovnává se s neúspěchem.

DJP-SAE-000-PV1-005

Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění.

DJP-JAR-000-PV1-006

Rozpozná rým, rytmizuje.

DJP-SAE-000-PV1-004

Navazuje a rozvíjí citové vazby.

DJP-SAE-000-PV1-003

Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

DDS-SLK-000-PV1-003

Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

DDS-ASO-000-PV1-002

Začlení se do skupiny.

DDS-ASO-000-PV1-005

Navazuje a udržuje dětská přátelství.

DDS-ZEH-000-PV1-005

Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

DDS-ASO-000-PV1-003

Přijímá různé sociální role.

DDS-ZEH-000-PV1-001

Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.

DDS-ZEH-000-PV1-004

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.

DDS-ZEH-000-PV1-003

Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.

DAS-PSP-000-PV1-001

Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

DAS-BCH-000-PV1-004

Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

4. IB Cestička objevování a poznávání

Charakteristika IB:

Integrovaný blok **Cestička objevování a poznávání** je zaměřen na podporu přirozené dětské zvídavosti, touhy po poznání a radosti z objevování nových věcí. Děti prostřednictvím her, pokusů, experimentů, pozorování a praktických činností zkoumají svět kolem sebe a hledají odpovědi na své otázky.

Cílem bloku je rozvíjet schopnost přemýšlet, klást otázky, hledat souvislosti a samostatně řešit jednoduché problémy. Děti si upevňují poznatky o okolním světě, rozvíjejí smyslové vnímání, matematické a předčtenářské dovednosti, jazykové schopnosti i logické uvažování. Důraz je kladen na aktivní zapojení dítěte, prožitek a vlastní zkušenost.

Aktivity zahrnují badatelské činnosti, práci s různými materiály, konstruktivní hry, tematické vycházky, experimenty s vodou, vzduchem či světlem, řešení hádanek a úkolů, práci s knihou i digitálními pomůckami přiměřenými věku dětí.

Integrovaný blok podporuje samostatnost, tvořivost a vytrvalost při hledání řešení. Přispívá k celkovému rozvoji osobnosti dítěte a vytváří pozitivní vztah k učení jako přirozené a radostné součásti života.

Očekávané výsledky učení:

DJT-PZI-000-PV1-002

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami

DJT-OZD-000-PV1-002

Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí

DJT-TSB-000-PV1-002

Zachovává správné držení těla

DJT-OZD-000-PV1-002

Má osvojené základní hygienické návyky

DJT-FZD-000-PV1-001

Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost

DJT-TSB-000-PV1-004

Naplňuje své biologické potřeby

DJT-PHJ-000-PV1-003

Koordinuje pohyby těla, ruky a oka

DJT-FZD-000-PVJ-002

Překonává fyzické překážky

DJP-MOP-000-PV1-001

Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie

DJP-PMP-000-PV1-008

Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování

DJP-PMP-000-PV1-006

Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy

DJP-PMP-000-PV1-005

Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary

DJP-JAR-000-PV1-004

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat

DJP-JAR-000-PV1-001

Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči

DJP-JAR-000-PV1-003

Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty

DJP-JAR-000-PV1-008

Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí

DJP-PMP-000-PV1-004

Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů

DJP-JAR-000-PV1-005

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově

DJP-MOP-000-PV1-002

Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi

DJP-JAR-000-PV1-009

Formuluje instrukce a předá je ostatním

DJP-PDO-000-PV1-005

Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci

DJP-PDO-000-PV1-003

Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav

DJP-JAR-000-PV1-010

Rozliší český jazyk od jiných jazyků

DDS-ZKV-000-PV1-003

Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami

DDS-SLK-000-PV1-005

Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu

DAS-BCH-000-PV1-001

Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích

DAS-BCH-000-PV1-003

Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání

6.2 Práce se vzdělávacím obsahem

Učitelky všech tříd poskytují dětem pestrou paletu činností zaměřenou na celkový rozvoj dítěte a utváření základů klíčových kompetencí a základních gramotností. Pedagogové se zaměřují na podporu zdraví a zdravý životní styl, a to v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dětí, protože dobrá komunikace a spolupráce mezi učitelkami a rodinou je klíčem ke spokojenosti všech zúčastněných.

- Integrované bloky v našem ŠVP jsou koncipovány jako flexibilní, proto si učitelé vybírají témata na základě zájmu a potřeb dětí, s ohledem na aktuální dění ve společnosti i v přírodě
- V tematických celcích, které si učitelé plánuji spolu s dětmi, mohou vycházet z jednoho IB, nebo ze dvou, nebo celek může být průsečíkem všech témat uvedených v ŠVP
- Na plánování a přípravě tematických celků se podílejí vždy všichni pedagogové ve třídě a vhodnou formou s ohledem ke věku dítěte jsou zapojeny děti, případně rodiče a další vhodné osoby
- Při plánování na úrovni třídy pracují učitelé s OVU uvedenými v RVP PV, které si diferencují ve vztahu k možnostem dětí a zóně nejbližšího rozvoje každého jedince
- Učitelé si plánují pouze tolik OVU, kolik jsou schopni podporovat a ověřit výsledky vzdělávání
- Snahou učitele je zapojit do každého tematického celku OVU ze všech 4 oblastí vzdělávání
- Učitel tvoří portfolio dítěte a zaznamenává do něho posuny dítěte i záměry jeho další podpory
- Pedagogové postupně rozvíjí myšlenkové mapy a prostřednictvím vhodně zvolených vzdělávacích strategií směřují k OVU
- Pedagogové jsou zodpovědní za plánování. Mohou použít vlastní způsob zpracování písemné nebo elektronické přípravy. Plánování jsou schopni doložit.
- Učitelky při plánování využívají aktuální situace, prožitky a zájem dětí i podněty přicházející od rodičů a spolupracujících organizací.
- Po ukončení tematického celku hodnotí třídní pedagogové společně průběh tohoto tematického celku podle předem stanovených kritérií (viz příloha č. 5).

- Pedagogové mohou vytvářet v rámci svých tříd dílčí projekty, které budou při následné společné evaluaci školy zhodnoceny a mohou být následně začleněny do ŠVP.

6.3 Další projekty a programy

Pěvecký sbor Sluníčko

Pro děti s dispozicemi k hudbě a hudebně pohybovým činnostem organizuje MŠ pěvecký sbor Sluníčko. Pedagogové z předškolních tříd v rámci pedagogické diagnostiky zjistí, které děti mají hudební dispozice a po dohodě s rodiči těchto dětí je následně zařadí do pěveckého sboru. Sbor se pravidelně schází jedenkrát týdně, kdy se v rámci řízené činnosti děti věnují rozvoji hudebně pohybových dovedností. Pěvecký sbor reprezentuje MŠ vystoupeními k různým příležitostem (vánoční koncert, návštěvy v domě s pečovatelskou službou, svátek matek, společné akce škol apod.).

Plavecký výcvik pro předškolní děti

Výuka plavání je nadstandardní placenou aktivitou poskytovanou nad rámec školního vzdělávacího programu, jejíž realizaci zajišťuje Soukromá Plavecká škola paní Bláhové. Výcvik je uskutečňován v Aquaparku Horažďovice. Tato aktivita je nabídnuta dětem v posledním ročníku vzdělávání v MŠ a dětem s odkladem školní docházky. Plavecký výcvik probíhá v jarních měsících v průběhu 10 lekcí (březen–červen).

Rodiče mohou pro své děti využít nadstandardní aktivitu „placeného kroužku“ – plavecký výcvik. Tohoto nadstandardu rodiče pro své děti využít mohou, ale nemusí. Dětem, které zůstávají v mateřské škole je zajištěn plnohodnotný program v souladu se ŠVP. Je zcela na rozhodnutí rodičů, zda dítě do „kroužku“ přihlásí, či nikoliv. Vzhledem k věku dětí jsou tyto aktivity nabízeny v dopoledních hodinách.

Tvořivé dílny pro rodiče a děti

Cílem těchto aktivit, které si samostatně organizují jednotlivé třídy u příležitosti nejrůznějších svátků, podle ročních období nebo sezónních příležitostí, je zapojení rodičů do života třídy a mateřské školy. Při společných výtvarných nebo pracovních aktivitách se tak upevňují přátelské vztahy mezi rodiči, dětmi a učitelkami. Pracovní dílny jsou příležitostí nejen vytvoření konkrétního výrobku, ale také možnost rodičů nahlédnout do života třídy a pro neformální rozhovor mezi rodiči dětí navzájem a učitelkami. Pracovní dílny probíhají na všech třídách minimálně dvakrát ročně.

Cestička objevování a poznávání
Cestička přírodou
Po cestičce, krok za krokem, poznáváme celý svět
Cestička fantazie
Cestička lásky a radosti

7 PLÁN AUTOEVALUACE

Evaluační činnosti jsou procesem průběžného vyhodnocování jednotlivých oblastí práce školy, které nám poskytují zpětnou vazbu o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání.
Jde o systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje. Je podkladem pro stanovení nových cílů a systematický rozvoj školy.

7.1 Podmínky vzdělávání

7.1.1 Podmínky vzdělávání vymezené v RVP PV

Cíle	Vytvoření optimálních podmínek pro vzdělávání všech dětí
Metody a nástroje	Analýza podmínek vzdělávání jednotlivých tříd, SWOT analýza, pozorování, kontrola, diskuse, dotazník pro rodiče, autoevaluace školy
Časový plán	Září, leden, červen – evaluace tříd (vstupní, průběžná, závěrečná) Květen – dotazník pro rodiče + vyhodnocení Červen – autoevaluační zpráva
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka školy
Provedení záznamu	Evaluace tříd (vstupní, průběžná, závěrečná) Autoevaluační zpráva
Oblasti evaluace	• Psychosociální podmínky • Spolupráce s rodinou • Organizace • Životospráva • Věcné podmínky
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 18 – Evaluace třídy Příloha č. 22 – Dotazník pro rodiče

7.1.2 Společné akce a aktivity v MŠ

Cíle	Vyhodnocení kvality aktivity, pojmenování nedostatků, zhodnocení přínosu pro vzdělávání
Metody, techniky	Diskuse, dotazník pro rodiče
Časový plán	Po realizaci akce – pedagogická porada
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky
Provedení záznamu	Zápis z porady

7.2 Průběh vzdělávání

7.2.1 Evaluace s dětmi

Cíle	Zapojení dětí do plánování, jejich aktivní účast na dalším vzdělávání
Metody, techniky	Rozhovor, komunitní kruh, řízený rozhovor, diskuse, vyprávění, kresba, malba, neverbální vyjádření (gestika, mimika), projevy libosti x nelibosti (zatleskání), prohlížení fotografií
Časový plán	Dle potřeby průběžně
Odpovědnost	Třídní učitelky
Provedení záznamu	Zápis odpovědí dětí, diagnostické poznámky pedagogů, diagnostické portfolio

7.2.2 Evaluace průběhu vzdělávání u dětí (pedagogická diagnostika)

Cíle	Informace o pokrocích dětí ve vývoji a učení, plánování činností dle individuálních potřeb dětí, podpora sebehodnocení dítěte
Metody, techniky	Náhodné i cílené pozorování, analýza produktů dítěte, dětské portfolio, kontrola dokumentace
Časový plán	Nepravidelně v případě potřeby záznamu, pravidelně dle plánu IVP, PPP Leden, červen – kontrola dětského portfolia
Odpovědnost	Učitelky, ředitelka, zástupce ředitelky
Provedení záznamu	• záznamový arch – průběžná pg. diagnostika • formulář - IVP, PLPP • kontrola dětského portfolia – kontrola třídní dokumentace - evaluace školy
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 20 – Evaluace výsledků vzdělávání u dětí Příloha č. 12 – Systém péče o děti se SVP a děti nadané

7.2.3 Evaluace realizace tematického celku

Cíle	Praktická využitelnost pro rozvoj dětí, zpětná vazba pro další plánování
Metody, techniky	Analýza vlastní práce pedagoga, pozorování, rozhovor, diskuse
Časový plán	Po ukončení tematického celku
Odpovědnost	Třídní učitelky
Provedení záznamu	Strukturovaný záznam
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 17

7.2.1 Evaluace třídy dětí (skupiny)

Cíle	Mapování vztahů mezi dětmi ve třídě, průběhu adaptace, dodržování pravidel
Metody, techniky	Pozorování, diskuse, dokumentace o dětech
Časový plán	Září, leden, červen (vstupní, průběžná, závěrečná analýza)
Odpovědnost	Učitelky
Provedení záznamu	Strukturovaný záznam
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 18

7.3 Výsledky vzdělávání

7.3.1 Evaluace výsledků vzdělávání u dětí (pedagogická diagnostika)

Cíle	Zpětná vazba o vývoji a pokrocích dítěte, plánování vzdělávací nabídky, podklad pro komunikaci s rodiči
Metody, techniky	Náhodné i cílené pozorování, analýza produktů dítěte, diagnostické portfolio
Časový plán	Pravidelně 3x ročně (říjen, leden, červen) a nepravidelně v případě potřeby záznamu – viz průběžná pedagogická diagnostika
Odpovědnost	Třídní učitelky
Provedení záznamu	Záznamový arch v programu Správa MŠ, formulář - IVP, PLPP
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 20 • Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v posledním roce předškolního vzdělávání • Názorný orientační přehled o postupu dítěte a rozvoji učení • Výsledky pedagogického diagnostikování Příloha č. 12 - Vyhodnocení PLPP, IVP

7.4 Pedagogický tým

7.4.1 Práce pedagogů - sebereflexe

Cíle	Aktivní přístup k seberozvoji, pravidelná reflexe vlastní práce a profesního růstu, spolupráce a vzájemná podpora v pedagogickém týmu
Metody, techniky	Analýza a dokumentace vlastní práce, sebereflexe
Časový plán	Průběžně, červen – pohovor s ŘŠ na základě sebereflexe
Odpovědnost	Pedagogové, ředitelka
Provedení záznamu	Profesní portfolio, sebereflexe, profesní cíl
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 13 – Profesní portfolio Příloha č. 14 – Hodnocení pedagoga, sebereflexe a naplňování cílů profesního rozvoje

7.5 Vedení školy

7.5.1 Evaluace práce pedagogů

Cíle	Monitorování kvality vzdělávacího procesu
Metody, techniky	Hospitace, monitoring
Časový plán	Dle plánu hospitací
Odpovědnost	Ředitelka, zástupkyně ředitelky
Provedení záznamu	Zápis z hospitace, třídní kniha

7.5.2 Evaluace zpracování ŠVP

Cíle	Naplňování cílů a záměrů ŠVP, kvalita a aktuálnost ŠVP
Metody, techniky	Analýza ŠVP, diskuse, brainstorming
Časový plán	Červen – pedagogická rada
Odpovědnost	Ředitelka školy, učitelky
Provedení záznamu	Zápis z porady, autoevaluační zpráva
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 15

7.5.3 Evaluace zpracování IB v ŠVP

Cíle	Způsob zpracování IB v ŠVP vzhledem k realizaci obsahu vzdělávání v uplynulém období
Metody, techniky	Analýza třídní dokumentace – realizace tematických celků, diskuse
Časový plán	Červen
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky
Provedení záznamu	Zápis z porady, autoevaluace školy (vzdělávací obsah)
Kritéria pro hodnocení	Příloha č. 16

8 Seznam příloh k ŠVP

	Seznam příloh k ŠVP
Číslo přílohy	**Název přílohy**
1.	Vnitřní režim školy
	1) Plán kontrolní a hospitační činnosti školy
	2) Plán pedagogických porad
	3) Delegování dalších kompetencí
	4) Kritéria pro přiznání nenárokových složek k platu
	a) Osobní příplatek
	b) Odměny
	5) Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
2.	Myšlenková mapa integrovaných bloků
3.	Konkrétní vzdělávací nabídka činností
4.	Plán činnosti – pěvecký sbor Sluníčko
5.	Seznam školských poradenských zařízení
6.	Pokyn ředitelky školy – Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí ČJ
7.	Pokyn ředitelky školy k distančnímu vzdělávání
8.	Pověření k předání dítěte
9.	Obsah třídní dokumentace
10.	Adaptační plán – děti
11.	Adaptační plán začínajícího učitele
12.	Systém péče o děti se SVP a nadané – Podpůrná opatření
13.	Profesní portfolio pedagoga MŠ
14.	Hodnocení pedagoga, sebereflexe a naplňování cílů profesního rozvoje
15.	Kritéria pro hodnocení – Naplňování cílů a záměrů ŠVP
16.	Kritéria pro hodnocení – Způsob zpracování integrovaných bloků v ŠVP
17.	Kritéria pro hodnocení – Realizace tematického celku
18.	Kritéria pro hodnocení – Charakteristika třídy
19.	Portfolio dítěte
20.	Evaluace výsledků vzdělávání u dětí
21.	Individuální vzdělávání
22.	Dotazník pro rodiče
23.	Kritéria hodnocení – společné akce a aktivity MŠ